

Besluit van college B&W van Huizen

Zaaknummer / Documentnummer	Z.201796 / D.1321267
Datum document	
Onderwerp	Aanpak energiearmoede via energiebesparing
Opsteller	Weijland, Eelco
Afdeling	team Omgevingsbeleid
Portefeuillehouder	G. Rebel
Vergadering van	-Niet van toepassing
Vertrouwelijkheid	Openbaar
Geheimhouding	Nee
Embargo t/m	
Besluit	Akkoord (Ongewijzigd besloten)
Datum besluit	8 juli 2022

Toelichting besluit

Advies	<p>Instemmen met de in dit voorstel beschreven aanpak om huishoudens met energiearmoede te ondersteunen bij het treffen van energiebesparende maatregelen. Hierbij in het bijzonder:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. De doelgroep vaststellen die in aanmerking komt voor deze ondersteuning. 2. Instemmen met een gedifferentieerd aanbod aan de huishoudens, waarbij circa 330 huishoudens intensief met behulp van een 'Fixbrigade Huizen' volledig worden ontzorgd en aan de overige circa 770 huishoudens wordt aangeboden om zelfstandig maatregelen aan te vragen en te plaatsen in de woning. 3. Instemmen met de in het voorstel genoemde energiebesparende maatregelen, diensten en/of vouchers die via het project worden aangeboden. 4. Instemmen met de wijze waarop het project wordt opgezet en georganiseerd, inclusief de hieruit voortvloeiende projectbegroting.
---------------	---

Gewijzigd besloten

<p>Aanleiding</p>	<p>Om de fors gestegen energielasten te compenseren zet de Rijksoverheid in op diverse regelingen om die lasten deels te compenseren. Het betreft zowel generieke, op alle huishoudens, gerichte compensatie, als specifieke regelingen voor huishoudens met energiearmoede.</p> <p>Hiernaast is er een specifieke uitkering (SPUK) van in totaal € 671.442 aan de gemeente Huizen verstrekt voor het aanpakken van energiearmoede <i>via energiebesparing</i>. Zie hiervoor bijlage 1, bestaande uit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De brief van het ministerie van Binnenlandse Zaken van 14 december 2021. De hierbij behorende uitkering van € 335.721 is op 3 februari 2022 ontvangen. - De aankondiging per e-mail van vrijdag 17 juni 2022 over additionele middelen. Hierin is de extra uitkering van eveneens € 335.721 genoemd. (De besteding van de in dit bericht genoemde middelen vanuit het Nationaal Isolatieprogramma wordt in een ander, nog op te stellen voorstel meegenomen.)
<p>Kaders</p>	<p>Rijksbeleid aanpak energiearmoede Beleid bijstand gemeente Huizen Warmtevisie gemeente Huizen</p>
<p>Doel/beoogd effect</p>	<p>Bestuurlijke keuzes maken, zodat de projectvoorbereiding kan worden voortgezet en het project wordt uitgevoerd.</p>
<p>Argumenten</p>	<p>Per onderdeel van de aanpak is hieronder toegelicht welke keuze wordt voorgelegd.</p> <p><u>1. Doelgroep</u> TNO heeft berekend dat 7% van de huishoudens in Nederland leeft in energiearmoede. Hierbij zijn factoren als inkomen, energielasten en kwaliteit van de woning als criterium gesteld. In Huizen gaat het volgens TNO om 5,7% van de huishoudens, wat overeenkomt met 1055 woningen. Dit aantal is onderverdeeld in 13% koopwoningen, 12% particuliere huurwoningen en 75% corporatiehuur. Er zijn verschillen tussen wijken. In de wijken Stad en Lande (9,98%), Westereng (8,27%), Oude Dorp (8,08%) en Huizermaat West en Noord (7,76%) is de energiearmoede op grond van deze berekeningen het hoogst.</p> <p>Wij stellen voor om de doelgroep te definiëren op basis van de TNO-data. De adressen die horen bij de doelgroep brengen wij vooraf zo goed mogelijk in kaart, wetende dat het niet mogelijk is om de huishoudens op voorhand precies vast te stellen. Rekening houdend met een beperkte onzekerheidsmarge wordt in de projectbegroting uitgegaan van (maximaal) 1100 huishoudens. Onder deze huishoudens zijn in elk geval de huishoudens met een inkomen tot maximaal 120% van de geldende bijstandsnorm begrepen. In Huizen zijn dit momenteel 734 huishoudens.</p> <p><u>2. Gedifferentieerd aanbod: zowel Fixbrigade Huizen als een zelfstandig traject via Duurzaam Bouwloket</u> Voor de (maximaal) 1100 huishoudens die tot de doelgroep behoren bieden we twee vormen van ondersteuning aan:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. Ondersteuning via een Fixbrigade (330 huishoudens) b. Ondersteuning via het Duurzaam Bouwloket (770 huishoudens)

a. Fixbrigade

Op basis van ervaringen in andere gemeenten (onder andere Amsterdam en Zaanstad) richten we een deel van de aanpak op het praktisch ondersteunen van huishoudens. Hiervoor zetten we een 'Fixbrigade Huizen' op met een hoofdfixer in een betaalde functie die in zijn/haar team bovendien vrijwilligers en mensen met afstand tot de arbeidsmarkt begeleidt.

De Fixbrigade Huizen wordt ingezet bij huishoudens die zelf niet in staat zijn om energiebesparende maatregelen in de woning aan te brengen. De inschatting is dat ouderen en eenpersoonshuishoudens (ook met kinderen) deze hulp eerder nodig hebben. De 734 huishoudens die onder de inkomensgrens vallen zijn al in beeld en differentiëren we nog naar gezinssamenstelling en leeftijd. Deze huishoudens kunnen we vervolgens gericht benaderen. De overige huishoudens waarvoor de Fixbrigade bedoeld is, bereiken we met een campagne en via organisaties zoals Versa Welzijn en de Voedselbank.

De fixers geven informatie over energiebesparing en voeren tegelijkertijd eenvoudige energiebesparende maatregelen uit, afhankelijk van de situatie in de woning. Hiervoor hebben de fixers de beschikking over een standaard maatregelenpakket, zoals tochtstrips, radiatorfolie, brievenbusborstels, ledlampen en dergelijke. Voordat de Fixbrigade aan de slag gaat, wordt een woningopname gemaakt. Daarbij kijkt de Fixbrigade niet alleen naar wat de woning, maar ook naar de bewoner. De Fixbrigade heeft daarom ook een budget voor maatwerk (binnen de voorwaarden van de SPUK). Zo kan een bewoner ook erg geholpen zijn met het aanschaffen van een warmtedeken of het bestrijden van vocht en schimmel. Het doel blijft altijd om de energierekening structureel te verlagen, en daarbij binnen de voorwaarden van de SPUK te blijven.

Er wordt uitgegaan van 330 huishoudens die via de Fixbrigade worden ondersteund. Aanvullend op de Fixbrigade wordt een aantal kluszaterdaggeorganiseerd, waarbij vrijwilligers kunnen helpen bij het geven van advies over energiebesparende maatregelen mogelijk assisteren bij het aanbrengen van eenvoudige maatregelen. Hierover vindt nog nader overleg plaats met organisaties als de Vrijwilligerscentrale (Huizen voor Elkaar) en HuizenDuurzaam. In Gooise Meren is [een dergelijke samenwerking tussen deze organisaties](#) al opgezet. Ook zijn er energiecoaches die specifiek inwoners willen helpen met gedragsverandering energie te besparen. We reserveren een bedrag om energiecaches op te leiden, zodat zij huishoudens met energietoestand specifiek kunnen coachen via onder andere huisbezoeken, informatieavonden, straatgesprekken en/of kluszaterdaggeorganiseerd.

b. Zelfstandig traject via Duurzaam Bouwloket

De overige 770 huishoudens uit de doelgroep ontvangen het aanbod om zelfstandig een (voor hen gratis) pakket aan energiebesparende maatregelen ter waarde van € 350 samen te stellen en aan te vragen. Hiervoor zetten we het Duurzaam Bouwloket in. Het Duurzaam Bouwloket heeft in de afgelopen twee jaar naar tevredenheid de subsidieregeling eenvoudige maatregelen voor de gemeente Huizen uitgevoerd. Deze werkwijze zetten we voort, waarbij extra aandacht wordt besteed aan het bekendmaken van dit aanbod via onder andere het bestaande opbouwwerk, de fixers en de Alliantie. De 770 huishoudens kunnen via een cashback-regeling of via een online webshop een energiebesparingspakket aanvragen. Met het Duurzaam Bouwloket worden nadere afspraken gemaakt over de uitvoering van de regeling.

3. Instemmen met lijst van energiebesparende maatregelen en diensten

De Fixbrigade werkt met een vast pakket aan energiebesparende maatregelen en werkzaamheden. Zie bijlage 2. Kiezen bewoners voor de Fixbrigade, dan kiezen de bewoners daarmee ook voor de maatregelen uit het pakket van de Fixbrigade. Er is in dit geval geen mogelijkheid om aanvullende maatregelen aan te vragen via het Duurzaam Bouwloket. Voor de maatregelen die worden aangevraagd via het Duurzaam Bouwloket wordt uitgegaan van dezelfde lijst maatregelen als uit de huidige subsidieregeling eenvoudige energiemaatregelen. Zie hiervoor bijlage 3.

De beide lijsten bevatten overigens geen uitputtende opsomming van maatregelen. Mocht het wenselijk zijn om maatregelen toe te voegen, dan vragen wij uw instemming om dat gedurende de uitvoering (op ambtelijk niveau) te doen.

Het beschikbaar stellen van middelen om ingrijpende woningsisolatie (dubbel glas, dakisolatie e.d.) toe te passen, wordt wel uitgesloten. Deze maatregelen vallen bij huurwoningen onder de directe verantwoordelijkheid van de woningcorporatie. Voor koopwoningen bestaat hiervoor al een landelijke en gemeentelijke subsidieregeling (en ontstaan in de toekomst mogelijkheden vanuit het Nationaal Isolatieprogramma).

4. Projectorganisatie, samenwerking, planning en begroting

Uitgangspunt is dat we voortbouwen op de reeds bestaande samenwerking op het gebied van energiebesparing tussen Versa Welzijn, de energiecoöperatie HuizenDuurzaam, de Alliantie en het Duurzaam Bouwloket.

a. Fixbrigade

De projectleiding over de Fixbrigade wordt als opdracht bij Versa Welzijn ondergebracht. Versa Welzijn stelt hiervoor een offerte met plan van aanpak (met duidelijke projectresultaten) op. Vanwege de aard van de werkzaamheden geldt in dit geval geen aanbestedingsplicht.

De projectleider van Versa Welzijn verzorgt de aansturing van de hoofdfixer, die op zijn/haar beurt de leerlingfixers begeleidt. De gemeente adviseert bij het werven van de hoofdfixer en de leerlingfixers in het kader van het leer-/werktraject. Versa Welzijn coördineert tijdens de uitvoering de beschikbaarheid van energiebesparende materialen en de samenwerking met andere partijen zoals HuizenDuurzaam en de Vrijwilligerscentrale Huizen voor Elkaar. Hiernaast wordt extra capaciteit ingezet voor het opbouwwerk op het gebied van energie besparen, om zodoende de doelgroep optimaal te kunnen bereiken. Versa Welzijn is tot slot verantwoordelijk voor de projectregistratie en de verantwoording van de projectresultaten naar de gemeente voor het onderdeel Fixbrigade. De projectbegroting van Versa Welzijn voor het onderdeel Fixbrigade is opgenomen in bijlage 4.

b. Zelfstandig traject via Duurzaam Bouwloket

Dit traject is qua uitvoering gescheiden van de Fixbrigade. Het Duurzaam Bouwloket verzorgt in opdracht van de gemeente de volledige afhandeling van aanvragen voor energiebesparende maatregelen, zowel voor de cashback-regeling als via de online webshop. Het Duurzaam Bouwloket rapporteert over de afgehandelde aanvragen aan de gemeente.

Kanttelingen

Huishoudens met energiearmoede zijn geen precies afgebakende doelgroep. Wij hebben ons gebaseerd op de criteria zoals in dit voorstel

genoemd en gebruik gemaakt van de gegevens die bij ons bekend zijn. Indien gedurende de uitvoering blijkt dat bijstelling van de criteria nodig is, komen wij bij u terug.

Alternatieven

1. *Beperkte doelgroep*

We beperken ons tot de 734 huishoudens met een inkomen tot maximaal 120% van de geldende bijstandsnorm en waarvan we weten dat hun inkomen extra hulp rechtvaardigt. Daarmee bereiken we echter de inwoners met verborgen energiearmoede (vanwege hoge energielasten of en/of een slechte kwaliteit van de woning) niet.

2. *Geen Fixbrigade*

We zien af van de Fixbrigade, maar stellen via het Duurzaam Bouwloket uitsluitend een online keuzemenu op waar huishoudens kunnen kiezen hoe zij 'hun' budget willen inzetten voor energiebesparende producten. Het voordeel is dat dan meer budget per huishouden beschikbaar is. Hiermee werpen we echter een drempel op voor de groep kwetsbare huishoudens waarvoor de regeling in de kern is bedoeld. Daarnaast is dan niet zeker dat maatregelen daadwerkelijk worden aangebracht en zullen leiden tot een lagere energierekening.

3. *Extra subsidie voor woningisolatie*

Binnen de regels die gelden voor staatssteun kan er mogelijk, onder nader uit te werken voorwaarden, budget worden ingezet voor woningisolatie. Voor Huizer woningeigenaren binnen de doelgroep zouden dan drie subsidies kunnen worden gestapeld: de landelijke subsidie voor isolatie, de subsidieregeling woningisolatie van de gemeente Huizen en dit aanvullende budget vanuit de SPUK. Omdat dit om een beperkte groep bewoners gaat (13% van de doelgroep), de huidige subsidieregeling woningisolatie al ruim is opgezet en de voorwaarden en uitvoering complex zijn, heeft dit niet de voorkeur.

4. *Andere projectorganisatie en begroting*

Voor het onderdeel Fixbrigade kan de gemeente zelf de projectorganisatie zich nemen, in plaats van de projectleiding bij Versa Welzijn onder te brengen. Hiervoor is niet gekozen, omdat Versa Welzijn sowieso een spilfunctie vervult in het opbouwwerk. Begrotingstechnisch is er bovendien geen verschil, omdat er in dit alternatief een projectleider door de gemeente moet worden ingehuurd met vergelijkbare kosten.

Financiën

De wijze waarop de SPUK-uitkering voor dit project wordt ingezet is opgenomen in de bijgevoegde projectbegroting (bijlage 5). Uitvoering van dit project vindt voor de gemeente budgetneutraal plaats. De projectkosten worden volledig betaald uit de aan de begroting toegevoegde middelen die zijn ontvangen vanuit de SPUK.

Participatie

Niet van toepassing.

Communicatie

Voordat de uitvoering start, maken we samen met betrokken partijen een communicatieplan. De gemeente verzorgt een groot deel van de communicatie, maar ook de Alliantie, HuizenDuurzaam en Versa Welzijn dragen hieraan bij.

Uitvoering en evaluatie | Na uw besluit werken wij de aanpak verder uit met de bij dit project betrokken organisaties. De uitvoering van het project start op 1 augustus 2022. Het project eindigt uiterlijk op 31 december 2023, omdat voor die datum de middelen besteed moeten zijn.

Geheimhouding | Niet van toepassing.

Mede geadviseerd door | Maatschappelijk beleid
Financiën
Inkoop

Bijlagen | 1. Brief ministerie BZK 14 december 2021 en bericht aanvullende uitkering 17 juni 2022
2. Maatregelen Fixbrigade
3. Maatregelen Duurzaam Bouwloket
4. Begroting Fixbrigade
5. Projectbegroting